

Bosna i Hercegovina

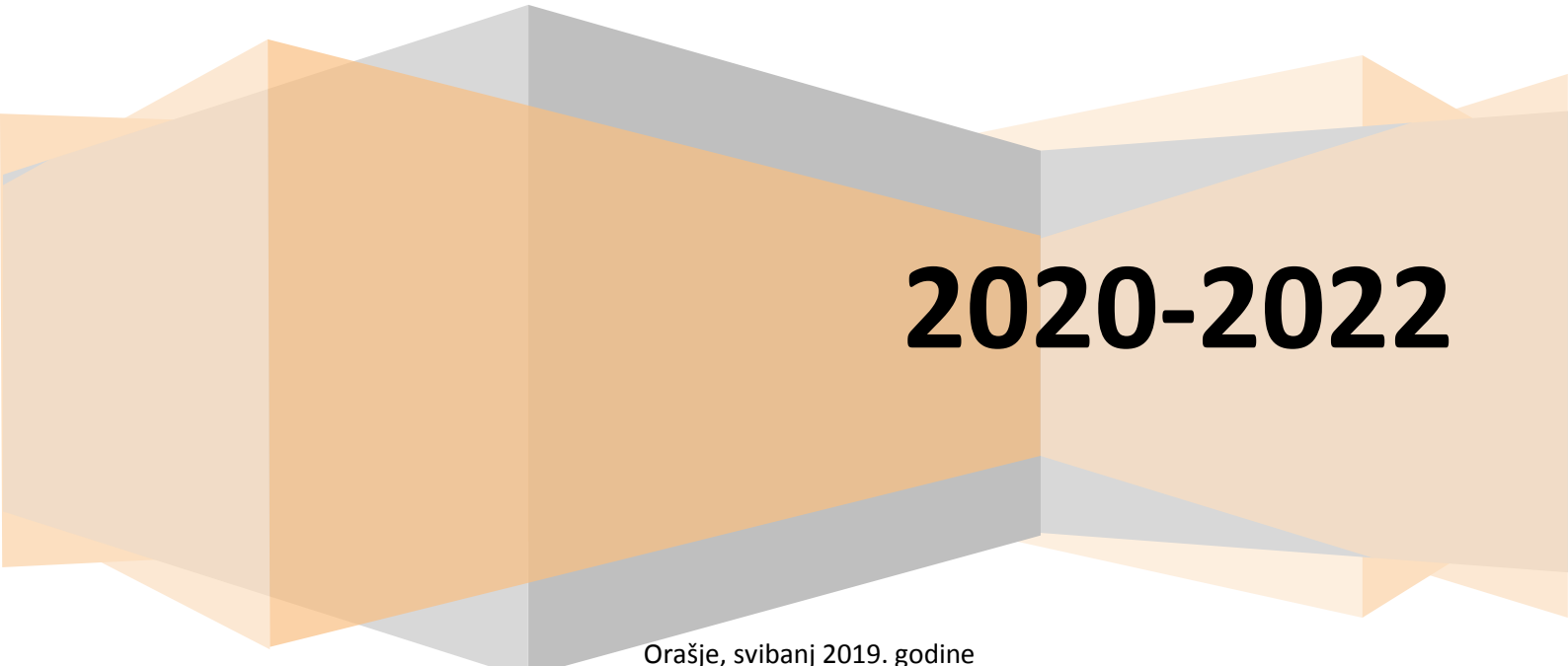
Federacija Bosne i Hercegovine

ŽUPANIJA POSAVSKA

Ministarstvo financija

SMJERNICE EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE ŽUPANIJE POSAVSKE

za razdoblje 2020.-2022. godina

2020-2022

Orašje, svibanj 2019. godine

KAZALO:

1. UVOD
2. SREDNJOROČNE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE MAKROEKONOSKOG OKVIRA U BIH I FEDERACIJI BIH	4
2.1. Osnovni makroekonomski pokazatelji Bosne i Hercegovine u 2018. godini i razdoblju 2019.-2022. godina	4
2.2. Srednjoročni makroekonomski okvir za Federaciju Bosne i Hercegovine (2020.-2022.godina)	5
2.3. Rizici po makroekonomske projekcije	7
3. OSNOVNI POKAZATELJE ŽUPANIJE POSAVSKE U 2018.G.	8
4. POKAZATELJI EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE ŽUPANIJE POSAVSKE U RAZDOBLJU 2020.-2022.G.	12
4.1. Prihodi od neizravnih poreza BiH, 2018.-2022.g.	12
4.2. Prihodi Županije Posavske, 2018.-2022. g.	13
5. STRATEGIJA UPRAVLJANJA JAVNIM DUGOM	19

1. UVOD

Na temelju članka 17. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18 i 11/19), Vlada Županije Posavske na prijedlog Ministarstva financija donosi smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje. Prijedlog smjernica Ministarstvo financija dužno je dostaviti Vladi do 15. svibnja tekuće godine. Kašnjenje u dostavljanju prijedloga Smjernica uvjetovano je kašnjenjem u dobivanju revidiranih projekcija prihoda po osnovi neizravnih i izravnih poreza za 2019. godinu i plana za razdoblje 2020.-2022. godine, koje je Ministarstvo financija Županije Posavske primilo od Federalnog ministarstva financija 17.05.2019. godine.

Ovaj dokument treba odražavati utjecaj svih aktualnih procesa iz okružja, s aspekta mogućih implikacija na fiskalni kapacitet Županije Posavske, kao i poboljšati koordinaciju između Vlade Županije Posavske i općina na pripremi proračuna za 2020. godinu.

Smjernice ekonomske i fiskalne politike Županije Posavske za razdoblje 2020.-2022.godina definiraju početna proračunska ograničenja za sve korisnike Proračuna. One također trebaju osigurati realan, sveobuhvatan i konsolidiran okvir planiranja rashoda za sve razine vlasti. Pri izradi Smjernica korištene su srednjoročne projekcije, te godišnje procjene prihoda.

Ministarstvo financija Županije Posavske predložilo je Vladi Županije Posavske usvajanje ovog dokumenta kao prvi korak u procesu pripreme Proračuna za 2020. godinu. Smjernice se temelje na:

- Revidiranim projekcijama prihoda od neizravnih i izravnih poreza za 2019. godinu i plana za razdoblje 2020.-2022. godina;
- Odgovarajućim statističkim pokazateljima i informacijama;
- Izvršenju Proračuna Županije Posavske i općina Županije Posavske za 2018. godinu;
- Publikacijama Direkcije za ekonomska planiranja, Odjeljenja za makroekonomske analize UINO, Federalnog zavoda za statistiku i Federalnog zavoda za programiranje razvoja.

Navedene projekcije su preliminarne i biti će predmet revidiranja nakon prikupljanja novijih podataka o kretanju makroekonomskih parametara u Federaciji BiH i Županije Posavske.

Smjernice sadrže:

- Srednjoročne pretpostavke i prognoze makroekonomskog okvira u Federaciji BiH,
- Osnovne makroekonomske pokazatelje Županije Posavske za 2017.godinu,
- Osnovne pokazatelje ekonomske i fiskalne politike Županije Posavske,
- Procjenu prihoda proračuna, i
- Strategiju upravljanja javnim dugom.

2. SREDNJOROČNE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE MAKROEKONOMSKOG OKVIRA U BiH I FEDERACIJI BiH

2.1. Osnovni makroekonomski pokazatelji Bosne i Hercegovine u 2018. godini i razdoblju 2019.-2022. godina

Prema preliminarnim procjenama Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, koja uključuju podatke za prva tri kvartala 2018. godine i procjene za četvrti kvartal 2018. godine, Bosna i Hercegovina je u 2018. godini ostvarila ekonomski rast od 3,3% u odnosu na 2017. godinu, potaknut jačanjem domaće potražnje i povoljnim kretanjima u međunarodnom ekonomskom okružju. Pri tom je doprinos neto izvoza rastu bio neutralan, dok je najznačajniji doprinos rastu ostvaren u segmentu privatne potrošnje i investicija. U drugoj polovici 2018. godine došlo je do usporavanja ekonomskih kretanja u zemljama Europske Unije, kao i u zemljama glavnim trgovinskim partnerima Bosne i Hercegovine, pa se očekuje da će i službeni podaci za Bosnu i Hercegovinu pokazivati usporavanje rasta u zadnjem kvartalu 2018. godine.

U Bosni i Hercegovini se u 2019. godini očekuje nastavak trenda ekonomskog rasta, iako bi stopa rasta bila neznatno niža nego u 2018. godini, imajući u vidu usporavanje ekonomskog rasta u Europskoj uniji. Tako se, prema procjenama Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, u 2019. godini očekuje rast od 3,1%, potaknut rastom potrošnje (javne i privatne), te investicija. Odabrani makroekonomski pokazatelji BiH za naredno srednjoročno razdoblje prikazani su Tablici 1.

Tablica 1. Projekcije makroekonomskih pokazatelja BiH (2019-2022.), u %¹

Pokazatelj	2019	2020	2021	2022
BDP (realni rast)	3,1	3,7	3,8	4,0
Indeks industrijske proizvodnje	2,3	4,3	4,7	5,0
Izvoz roba	4,9	7,2	6,7	6,6
Uvoz roba	2,9	4,7	5,1	4,6
Stope nezaposlenosti	33,0	31,5	30,0	29,0
Stope rasta broja zaposlenih osoba	2,8	2,9	3,0	3,1
Indeks potrošačkih cijena	1,3	1,4	1,5	1,7

Pod pretpostavkom povoljnog eksternog okružja i implementacije strukturnih reformi u zemlji, sa glavnim osloncem u domaćoj potražnji, u BiH se u razdoblju od 2020.-2022. godine očekuje rast BDP-a po stopama od 3,7%, 3,8%, te 4,0%, respektivno.

Prema projekcijama EUOROSTAT-a, ECB-a i EK, inflacija u EU u 2019. godini, obzirom na pretpostavku nižih cijena sirove nafte, bi mogla biti nešto niža u odnosu na 2018. godinu i iznositi 1,6%. Zadnji raspoloživi podaci pokazuju da se u BiH u 2019. godini može očekivati inflacija od 1,3%, dok se u razdoblju 2020.-2022. godina očekuje kretanje iste po stopama 1,4%-1,7%. Kretanje inflacije će, kao i do sada, prvenstveno biti određeno kretanjem cijena sirove nafte na svjetskom tržištu, cijena hrane i alkoholnih/bezalkoholnih pića, cijena komunalija u manjem opsegu, te razdobljem provedbe akcizne politike na cigarete.

¹ DEP: DOB-Makroekonomske projekcije 2020-2022, ožujak 2019. godine

U razdoblju 2020.-2022. godina na tržištu rada Bosne i Hercegovine očekuje se daljnje smanjenje stope nezaposlenosti, odnosno porast broja zaposlenih osoba. Uz pretpostavku povećanog opsega poslovnih aktivnosti u okružju, u BiH se očekuje i rast prosječne neto plaće koja bi se u promatranom razdoblju mogla uvećati za 3,2%-3,4% (Izvor: Direkcija za ekonomsko planiranje, DOB-Makroekonomske projekcije 2020-2022).

2. 2. Srednjoročni makroekonomski okvir za Federaciju Bosne i Hercegovine (2020.-2022.godina)

U razdoblju 2015.-2018.godine BDP Federacije BiH je konstantno rastao po prosječnoj stopi od 3,1%. BDP po glavi stanovnika kretao se od 8.857,00 KM u 2016. godini, 9.331,00 KM u 2017. godini do procijenjenih 9.910,00 KM u 2018. godini. Prema preliminarnim procjenama, BDP Federacije BiH je u 2018. godini iznosio 21,2 mlrd. KM, i realno je veći za 3,5% u odnosu na 2017. godinu. Realni rast bruto dodane vrijednosti je značajnije porastao u djelatnostima poljoprivrede, šumarstva i ribolova, trgovine na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala, prijevoza i skladištenja, dijela ugostiteljskih djelatnosti, građevinarstva, i informacija i komunikacija. Nasuprot tom, do pada je došlo u djelatnostima prerađivačke industrije, vađenja ruda i kamena, proizvodnje/opskrbe električnom energijom i plinom, vodoopskrbe, poslovanja nekretninama, financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, javne uprave i obrane, socijalne zaštite, te umjetnosti, zabave i rekreacije.

Prema priopćenjima Federalnog zavoda za statistiku indeks opsega industrijske proizvodnje smanjen je sa 3,8% u 2017. godini na 0,8% u 2018. godini, što ne iznenađuje obzirom da su djelatnosti koje imaju najveći utjecaj na kretanje industrijske proizvodnje (poput, prerađivačke industrije, vađenja ruda i kamena i sl.) zabilježile realni pad bruto dodane vrijednosti.

Nadalje, očekuje se usporen rast industrijske proizvodnje u 2019. godini po stopi od 2,3%, uslijed smanjene proizvodnje u okviru rudarstva, prerađivačke proizvodnje, te smanjenja proizvodnje u hidroelektranama, dok se u narednom srednjoročnom razdoblju predviđa osjetniji napredak uslijed provedbe reformskih mjera, odnosno povećanja investicijskih ulaganja u industrijske kapacitete.

Pokrivenost uvoza izvozom u 2018. godini iznosila je 59,6%, dok je u 2017. godini iznosila 58,3%. U strukturi izvoza FBiH za 2018. godinu, prema klasifikaciji namjene proizvoda, najveći dio odnosi se na izvoz goriva i maziva, industrijskih materijala, kapitalnih proizvoda, transportnih sredstava, te proizvoda za široku potrošnju.

Uslijed slabljenja izvozne potražnje, odnosno smanjene ekonomske aktivnosti u okružju, u 2019. godini se očekuje usporavanje izvoznog i uvoznog rasta, s tim da će ovakvo usporavanje biti izraženije na uvoznjoj strani, što će u konačnici rezultirati blagim smanjenjem vanjskotrgovinskog deficita, odnosno pozitivnim doprinosom ekonomskom rastu.

Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u Federaciji BiH je u 2017. godini iznosila 1,7%, a u 2018.godini 1,6%. Trend blagog porasta cijena potaknut je rastom cijena u segmentima prijevoza, alkoholnih/bezalkoholnih pića i duhana, stanovanja,

električne energije, plina, vode i ostalih energenata. Rast cijena u navedenim segmentima posljedica je porasta cijene sirove nafte na svjetskom tržištu, kao i nastavka harmonizacije akcizne politike u BiH s politikom akciza na cigarete u Europskoj uniji.

Tržište rada FBiH u 2018. godini karakterizira daljnji pad stope nezaposlenosti, odnosno povećanje broja zaposlenih osoba (sa 505.201 na 31.12.2017. godine na 519.800 na 31.12.2018.godine), kao i porast prosječnih osobnih primanja u vidu bruto i neto plaće (prosječna neto plaća po posljednjem službenom priopćenju za 2018. godinu iznosila je 889 KM). Najznačajniji doprinos porastu broja zaposlenih osoba bio je u oblastima industrije i trgovine, te, uslijed porasta broja turističkih posjeta i noćenja, u oblasti hotelijerstva i ugostiteljstva. Registrirana stopa nezaposlenosti Federacije BiH u 2016. godini iznosila je 45,2%, dok je ista na kraju 2018. godine iznosila 39,2%.

U Federaciji Bosne i Hercegovine se, uzimajući u obzir posljednje statističke pokazatelje, očekuje nastavak trenda ekonomskog rasta u 2019. godini.

Tablica 2. Osnovni makroekonomski pokazatelji za FBiH: službeni podaci za 2017. godinu, procjena za 2018. godinu i projekcije za razdoblje 2019-2022. godina

Indikator	Službeni podaci	Projekcije				
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nominalni BDP u mil KM	32.510	34.034	35.507	37.107	39.036	41.098
Nominalni rast u %	4,8	4,7	4,3	4,5	5,2	5,3
BDP deflator (prethodna godina = 100)	101,3	101,4	101,2	100,8	101,3	101,3
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	32.092	33.578	35.090	36.804	38.535	40.581
Realni rast u %	3,4	3,3	3,1	3,7	3,8	4,0
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	1,3	1,4	1,3	1,4	1,5	1,7
Potrošnja u mil KM	31.036	31.921	32.809	33.782	34.827	36.076
Realni rast u %	1,6	1,5	1,3	1,6	1,7	1,8
Vladina potrošnja u mil KM	6.369	6.497	6.614	6.753	6.874	7.080
Realni rast u %	1,5	0,8	0,3	0,6	0,3	0,5
Privatna potrošnja u mil KM	24.667	25.425	26.195	27.030	27.953	28.996
Realni rast u %	1,6	1,7	1,6	1,8	2,0	2,1
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	5.653	6.251	6.715	7.378	8.108	8.952
Realni rast u %	5,8	10,3	7,0	9,3	9,7	8,8
Vladine investicije u mil KM	728	932	1.035	1.283	1.501	1.711
Realni rast u %	1,4	26,5	9,4	22,2	15,3	11,2
Privatne investicije u mil KM	4.924	5.318	5.680	6.095	6.607	7.241
Realni rast u %	6,4	7,9	6,6	7,0	8,5	8,3
Uvoz u mil KM	17.701	19.091	20.036	21.491	23.055	24.931
Nominalni rast u %	13,3	7,9	5,0	7,3	7,3	8,1
Realni rast u %	7,9	6,3	2,9	4,7	5,1	4,6
Izvoz u mil KM	12.575	13.976	14.955	16.362	17.941	19.712
Nominalni rast u %	18,4	11,1	7,0	9,4	9,6	9,9
Realni rast u %	12,2	8,9	4,9	7,2	6,7	6,6

(nastavak s prethodne stranice)

Indikator	Službeni podaci	Projekcije				
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	15,8	16,9	17,8	18,7	20,0	20,9
Bilanca tekućeg računa u mil KM	-1.473	-1.488	-1.451	-1.498	-1.512	-1.657
Rast u %	5,1	1,0	-2,5	3,2	1,0	9,6
Bilanca tekućeg računa u % BDP-a	-4,5	-4,4	-4,1	-4,0	-3,9	-4,0

Izvor: DEP, ožujak 2019. godine (Federalno ministarstvo financija)

U razdoblju od 2020.-2022. godine u Federaciji BiH se očekuje rast BDP-a po nešto sporijim stopama u odnosu na prethodno razdoblje (3,7%, 3,8% i 4,0% respektivno). Uporište rastu očekuje se u porastu privatne i javne potrošnje, koje bi trebalo proizaći iz dosljedne provedbe politike fiskalne konsolidacije i porasta ukupnih investicija. Očekivano povećanje ukupne ekonomske aktivnosti, kroz povećanje industrijske proizvodnje i građevinarstva, a koje će, potom, prouzročiti povećanje broja zaposlenih i prihoda od izvoza, kao rezultat trebalo bi imati povećanje raspoloživog dohotka građana pa time i privatne potrošnje. Procjenjuje se da će se prosječni rast privatne potrošnje u razdoblju 2020.-2022. godina kretati po stopama od 1,8%, 2,0% i 2,1% respektivno.

Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u razdoblju 2020.-2022. godina bi trebala imati tendenciju blagog povećanja, s projiciranim stopama od 1,4%, 1,5% i 1,7% respektivno.

Provedba aktualnih politika, osobito politike fiskalne konsolidacije, na razini Federacije Bosne i Hercegovine, ali i na razini Županije Posavske, usmjerena je na smanjenje javne potrošnje u odnosu na BDP. Sredstva koja bi se oslobodila postizanjem ušteda kroz ograničavanje rasta tekuće potrošnje i tekućih transfera usmjerila bi se na kapitalne investicije, čiji rast ima pozitivan utjecaj na ekonomski rast.

Ekonomskom rastu i jačanju fiskalne održivosti na svim razinama u prilog idu i aktivnosti koje su poduzete i koje će se poduzimati u nastavku procesa stjecanja statusa BiH kao kandidata za članstvo u Europskoj Uniji. Ove aktivnosti, osim provođenja sveobuhvatnih strukturnih reformskih mjera, utječu na unapređenje poslovnog okružja i privlačenje domaćih i stranih investicija, a kroz poboljšanje konkurentnosti i na postupno smanjenje vanjskotrgovinskog deficita države porastom vanjskotrgovinske razmjene.

2.3. Rizici po makroekonomske projekcije

Potencijalni izvori rizika po domaća ekonomska kretanja su:

- negativna događanja u vanjskom okružju (slabljenje rasta u Aziji, Brexit, trgovinski ratovi, kretanje svjetskih cijena i slično) – mogu dovesti do usporavanja odnosno slabljenja europske ekonomije, što posredno negativno utječe na ekonomiju BiH jer ograničava glavne izvore vanjskog financiranja;
- interni rizici u obliku kašnjenja u procesu formiranja vlasti ili provedbe ekonomskih reformi, kao i migracije stanovništva koje utječu na smanjenje produktivnosti;

- slabljenje poslovnih aktivnosti u međunarodnom ekonomskom okruženju;
- dotrajalost postojećih i spor proces izgradnje novih proizvodnih kapaciteta u sektoru proizvodnje električne energije, te prevelika ovisnost o vremenskim prilikama u istom;
- negativna kretanja u segmentu industrijske proizvodnje, investicija i vanjske trgovine predstavljaju najveći rizik za domaće tržište rada;
- potencijalni rizici za povećanje inflacije nalaze se i u internim i u eksternim čimbenicima (kretanje cijena nafte i hrane na svjetskom tržištu ili, pak, promjene cijena komunalija i povećanje akciza na domaćem tržištu);

3. OSNOVNI POKAZATELJI ŽUPANIJE POSAVSKE U 2018.g.²

U trenutku pisanja Smjernica ekonomske i fiskalne politike Županije Posavske za razdoblje 2020.-2022. godina nisu dostupni službeni podaci o makroekonomskim pokazateljima Županije za 2018. godinu. Stoga su za potrebe analize županijskih ekonomskih kretanja u 2018. godini korišteni raspoloživi mjesečni podaci Federalnog zavoda za statistiku iskazani u Mjesečnim statističkim pregledima FBiH po kantonima.

Tablica 3. Osnovni pokazatelji gospodarskih i drugih kretanja u Županiji Posavskoj u 2018. g.

Pokazatelj	Županija Posavska	Federacija BiH
1	2	3
Prosječna neto plaća, u KM	780	914
Prosječna bruto plaća, u KM	1.189	1.405
Broj nezaposlenih	4.362	329.809
Ostvarene investicije u nova stalna sredstva u 000 KM ESA 2010	72.987	2.766.146
Indeksi obujma industrijske proizvodnje	77,9	98,2
Pokrivenost uvoza izvozom u %	57,1	59,6
Trgovinska bilanca u 000 KM	-94.184	-5.354.681
Noćenja turista	1.477	100.798

Prosječna mjesečna isplaćena neto i bruto plaća zaposlenih u Županiji Posavskoj po područjima KD BiH 2010 u prosincu 2018. godine iznosile su 780 KM i 1.189 KM, što iznosi 105,3% i 105,4% prosječne neto i bruto plaće zaposlenih u Županiji u 2017. godini respektivno. Pri tom je prosječna isplaćena neto plaća bila najviša u području Proizvodnje i opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (1.690 KM), dok je najniža bila u području Poljoprivrede, šumarstva i ribolova (367 KM).

Promatrano po općinama prosječne neto plaće u prosincu 2018. godine kretale su se kako slijedi:

² Izvor: Mjesečni statistički pregled FBiH po kantonima, 2/19, Federalni zavod za statistiku

Tablica 4. Prosječna mjesečna isplaćena neto i bruto plaća u Županiji Posavskoj u 2018. g.

Općina	Prosječna neto plaća u KM			Prosječna bruto plaća u KM		
	Ø2017	XII 2018	Indeks XII 2018 Ø2017	Ø2017	XII 2018	Indeks XII 2018 Ø2017
Domaljevac-Šamac	580	583	100,5	872	878	100,7
Odžak	627	661	105,4	949	1.001	105,5
Orašje	844	895	106,0	1.291	1.373	106,4
UKUPNO:	741	780	105,3	1.128	1.189	105,4

Prosječna neto plaća u Federaciji Bosne i Hercegovine u prosincu 2018. godine iznosila je 914 KM, što znači da je županijski prosjek manji od federalnog za 14,7%.

U prosincu 2018. godine na evidencijama Službe za upošljavanje Županije Posavske nalazilo se 4.362 nezaposlene osobe, dok je u prosincu 2017. godine na evidencijama bilo 4.864 nezaposlene osobe, što ukazuje na smanjenje broja nezaposlenih osoba za 10,3%. Promatrano po općinama broj nezaposlenih osoba se kretao kako slijedi:

Tablica 5. Broj nezaposlenih osoba po općinama u prosincu 2018. g.

Općina	Broj nezaposlenih osoba		
	XII 2017	XII 2018	Indeks XII 2018 XII 2017
Domaljevac-Šamac	342	324	94,7
Odžak	2.009	1.865	92,8
Orašje	2.513	2.173	86,5
UKUPNO:	4.864	4.362	89,7

Ukupna sezonski prilagođena industrijska proizvodnja u Županiji posavskoj u razdoblju siječanj-prosinac 2018. godine u odnosu na isto razdoblje 2017. godine bila je niža za 12,3%. Najveći pad industrijske proizvodnje zabilježen je u industrijskoj skupini intermedijarnih proizvoda (proizvoda koji se koriste kao sirovine ili poluproizvodi za proizvodnju drugih dobara), dok je rast zabilježen jedino u industrijskoj skupini kapitalnih proizvoda. Prerađivačka industrija je zabilježila veći pad nego proizvodnja i opskrba električnom energijom i plinom, a u njezinoj strukturi došlo je do rasta industrijske proizvodnje u oblastima: proizvodnje duhanskih proizvoda, prerade drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja, proizvodnje predmeta od slame i pletarskih materijala, proizvodnje strojeva i uređaja, te proizvodnje motornih vozila, prikolica i poluprikolica. Do značajnog pada industrijske proizvodnje u odnosu na 2017. godinu došlo je u oblastima proizvodnje gotovih metalnih proizvoda osim strojeva i opreme, te proizvodnje električne opreme.

Usporedno kretanje indeksa industrijske proizvodnje prema glavnim industrijskim skupinama i područjima KD BiH 2010 u razdoblju I-XII 2018. godine i I-XII 2017. godine prikazani su u Tablici 6.

Tablica 6. Indeks industrijske proizvodnje prema glavnim industrijskim skupinama i područjima KD BiH 2010 u razdoblju I-XII 2018. godine i I-XII 2017. godine

	<u>XII 2018</u> XII 2017	<u>I – XII 2018</u> I – XII 2017
INDUSTRIJA UKUPNO	77,9	87,7
PREMA GLAVNIM INDUSTRIJSKIM SKUPINAMA		
Intermedijarni proizvodi	61,8	81,1
Energija	103,4	97,6
Kapitalni proizvodi	115,8	111,1
Trajni proizvodi za široku potrošnju	151,4	80,9
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	132,5	99,2
PREMA PODRUČJIMA I OBLASTIMA KD-a		
PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	75,2	86,6
PROIZVODNJA I OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM I PLINOM (osim opskrbe parom i klimatizacijom)	103,4	97,6

Indeks obujma industrijske proizvodnje Federacije Bosne i Hercegovine u prosincu 2018.godine u odnosu na prosinac 2017. godine iznosio je 98,2%, što znači da je županijski prosjek bio manji od federalnog za 20,3%.

U odnosu na 2017. godinu do pada je došlo i u izvozu i uvozu roba i usluga. Promatrano po područjima klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010 unatoč značajnom povećanju izvoza iz djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, pad izvoza iz djelatnosti prerađivačke industrije i ostalih djelatnosti prouzročili su ukupni pad izvoza Županije Posavske u razdoblju siječanj-prosinac 2018. godine u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 0,5%.

Do smanjenja izvoza došlo je u sektorima Hrane i živih životinja (osobito žitarica i proizvoda od žitarica) i Sirovih nejestivih tvari (osobito sirove kože i sirovog krzna). Najveće povećanje izvoza zabilježeno je u sektorima Piće i duhan (osobito duhan i proizvodi od duhana), Kemijski proizvodi (osobito plastične mase), Industrijski proizvodi (željezo i čelik, predivo, tkanine i tekstilni proizvodi, te proizvodi od drveta osim namještaja).

S druge strane, pozitivno je što je u ova dva usporedna razdoblja došlo i do pada uvoza za ukupno 2,0%, i to u svim djelatnostima. Najviše se uvozilo iz Kine, Italije, Mađarske, Hrvatske, Njemačke i Srbije, i to naftu i derivate od nafte, električne strojeve, aparate i uređaje, te željezo i čelik.

Glavni trgovinski partneri Županije Posavske iz Europske Unije su i u 2018. godini bile: Mađarska, Italija, Austrija, Hrvatska, Belgija, Slovenija, Slovačka i Francuska, u koje se tijekom 2018. godini više izvozilo, dok se manje nego u 2017. godini izvozilo u Nizozemsku, Njemačku i Poljsku. Što se tiče ostalih europskih zemalja najviše se izvozilo na Kosovo i u Makedoniju, dok je izvoz u Srbiju, Crnu Goru i Tursku bio manji nego tijekom 2017. godine.

Tablica 7. Izvoz i uvoz u 000 KM u razdoblju I-XII 2018. godine i I-XII 2017. godine.

	Izvoz u 000 KM			Uvoz u 000 KM		
	I – XII 2017	I – XII 2018	$\frac{\text{I – XII 2018}}{\text{I – XII 2017}}$	I – XII 2017	I – XII 2018	$\frac{\text{I – XII 2018}}{\text{I – XII 2017}}$
UKUPNO	125.955	125.344	99,5	223.896	219.528	98,0
PO KD BiH 2010						
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	363	1.015	279,6	23.819	23.261	97,7
Vađenje rude i kamena	688	708	102,9	40	31	77,6
Prerađivačka industrija	124.895	123.621	99,0	199.828	196.161	98,2
Ostalo	8	1	11,3	208	75	36,1
PO SMTK³						
Hrana i žive životinje	5.348	1.941	36,3	34.268	35.474	103,5
Pića i duhan	117	863	737,6	10.862	11.893	109,5
Sirove tvari nejestive, osim goriva	27.627	23.385	84,6	21.580	12.258	56,8
Mineralna goriva, maziva i srodni proizvodi	59	66	111,9	58.135	58.886	101,3
Kemijski proizvodi	5.343	6.730	126,0	18.213	15.872	87,1
Industrijski proizvodi	11.909	15.922	133,7	25.577	25.710	100,5
Strojevi i transportna sredstva	60.272	60.678	100,7	45.226	49.796	110,1
Razni industrijski proizvodi	15.280	15.759	103,1	10.029	9.371	93,4

U razdoblju 2020.-2022. godina rad Vlade Županije Posavske biti će usmjeren na:

1. Poticanje gospodarstva i razvoja kroz uklanjanje administrativnih prepreka za privlačenje inozemnih investicija u Županiju Posavsku i ciljana financijska pomoć županijskim poduzetnicima i obrtnicima u cilju osiguravanja rasta i otvaranja novih radnih mjesta, provođenje mjera potpore poljoprivrednim proizvođačima radi osiguranja njihove konkurentnosti na domaćem i inozemnim tržištima, razvijanje institucionalnih kapaciteta za pripremu i implementaciju domaćih projekata, kao i projekata Europske unije, unaprjeđenje cestovne infrastrukture, vodovodnih i kanalizacijskih sustava na općinskim i županijskoj razini, kao i aktivno sudjelovanje u realizaciji započetih projekata od globalnog značaja, prepoznavanje turističkih potencijala Županije Posavske i njihovo adekvatno iskorištavanje, i modernizaciju obrazovnog sustava i njegovo prilagođavanje potrebama gospodarskog i javnog sektora.
2. Demografsku obnovu, obitelj i mlade kroz definiranje demografskih mjera za osiguranje rasta nataliteta i zaustavljanje trenda iseljavanja, jačanje mjera pomoći majkama roditeljama i dječji doplati, pomaganje mladima u rješavanju stambenih pitanja i osiguravanje jednakih mogućnosti obrazovanja i stručnog usavršavanja, kao i mogućnosti zapošljavanja.
3. Dosljednu primjenu propisa iz oblasti braniteljske populacije sa ciljem zaštite digniteta Domovinskog rata i prava branitelja.
4. Unaprjeđenje i provedbu pravne i sigurnosne politike, reguliranje zakonodavnog okvira, smanjenje korupcije, potporu policiji i sustavu civilne zaštite.
5. Stvaranje uvjeta za suvremeniji obrazovni sustav putem dodatnog ulaganja u edukaciju kadrova i materijalnih uvjeta u obrazovnim ustanovama, potporu športu, kulturi, vjerskim zajednicama i medijskim ustanovama.

³ Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija

6. Provođenje reformi u primarnoj i sekundarnoj zdravstvenoj zaštiti radi postizanja kvalitetnije i jeftinije zdravstvene zaštite osiguranika, te potpori centrima za socijalni rad i nevladinim organizacijama u skrbi oko socijalno najugroženijih kategorija stanovništva.
7. Osiguranje financijske stabilnosti proračuna na županijskoj i općinskim razinama, kao i u županijskim izvanproračunskim fondovima, kako bi se kroz vanjske izvore osiguralo daljnje sufinansiranje razvojnih projekata na području Županije Posavske.

4. POKAZATELJI EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE ŽUPANIJE POSAVSKE U RAZDOBLJU 2020.-2022.GODINA

4.1. Prihodi od neizravnih poreza BiH, 2018.-2022.g.

Prema projekcijama Odjeljenja za makroekonomsku analizu iz listopada 2018. godine, očekivalo se da će na razine cijele Bosne i Hercegovine u 2018. godini biti prikupljeno ukupno 6.142,6 milijuna KM prihoda od neizravnih poreza. Pokazalo se da su projekcije bile relativno oprezne, obzirom da je naplaćeno 6.220,8 milijuna KM ili 78,2 milijuna KM više prihoda. Projekcije su premašene na prihodima od PDV-a i trošarina na duhan zbog pozitivnih trendova naplate neto PDV-a u posljednjem kvartalu 2018. godine, te promjene strukture tržišta cigareta u korist uvoznih koja je donijela i promjene sheme naplate prihoda od trošarina.

Projicirani iznos naplate neto prihoda od neizravnih poreza za 2019. godinu iznosi 6.452,9 milijuna KM, što je 3,7% više nego u 2018. godini. Nadalje projicirani rast prihoda od neizravnih poreza iznosi 176,6 mil.KM, 199,1 mil. KM i 223,9 mil. KM za 2020., 2021, i 2022.g. respektivno. I u ovom razdoblju PDV će biti najveći generator rasta prihoda, obzirom na njegov značajan udjel u prihodima od neizravnih poreza i stabilne stope rasta u skladu s projekcijama rasta privatne potrošnje.⁴

Tablica 8. Projekcije prihoda od neizravnih poreza u mil. KM (2019-2022)

Vrsta prihoda (neto)	u mil. KM					Projicirana stopa rasta (u %)			
	Izvršenje	Projekcija				2019	2020	2021	2022
		2018	2019	2020	2021				
PDV	3.839,0	3.979,5	4.106,3	4.246,5	4.405,0	3,7	3,2	3,4	3,7
Trošarine	1.444,7	1.480,1	1.495,6	1.517,1	1.539,6	2,5	1,0	1,4	1,5
Carine	286,6	302,3	324,4	348,1	376,3	5,5	7,3	7,3	8,1
Putarina	620,7	656,4	668,3	681,6	695,9	5,8	1,8	2,0	2,1
Ostalo	29,7	34,6	35,0	35,4	35,8	16,4	1,1	1,2	1,2
UKUPNO	6.220,8	6.452,9	6.629,6	6.828,7	7.052,6	3,7	2,7	3,0	3,3
Namjenska putarina *)	-385,9	-410,3	-417,7	-426,0	-435,0	6,3	1,8	2,0	2,1
SREDSTVA za RASPODJELU	5.834,9	6.042,7	6.211,9	6.402,7	6.617,7	3,6	2,8	3,1	3,4

* Namjenska putarina je do 01.02.2018. godine iznosila 0,10 KM/litra derivata nafte, a od 01.02.2018. godine 0,25 KM/litra derivata nafte. Iznos raspoređene namjenske putarine u 2018. godini prema odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uplatama na Jedinstveni račun i raspodjeli prihoda („Službeni glasnik BiH“, broj: 91/17) ne odgovara u potpunosti iznosu prikupljene namjenske putarine prikazane u gornjoj tablici (385,9 mil. KM) zbog primjene novog modela raspodjele prikupljene namjenske putarine od 01.02.2018. prema kojem se raspodjela ne vrši na dnevnoj osnovi, nego naknadno, po završetku mjeseca za prethodni mjesec na temelju preliminarnog/konačnog izvješća UNO o naplaćenim prihodima po vrstama.

⁴ OMA Bilten, broj 166/167, svibanj 2019.

4.2. Prihodi Županije Posavske, 2018.-2022. g.

Projekcije javnih prihoda za 2019. godinu i razdoblje 2020.-2022. godina dobivene su od Federalnog ministarstva financija u svibnju 2019. godine. Projekcije su rađene u skladu s planom prihoda na Jedinstvenom računu, preuzetim od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu UO UNO (OMA), u travnju 2019. godine, a temelje se na tekućim trendovima naplate prihoda, kao i predviđanjima kretanja makroekonomskih pokazatelja Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP) iz ožujka 2019. godine. U obzir su uzeti i učinci kontinuiranog usklađivanja stopa akciza na duhan u BiH s minimalnim standardima u EU, kao i učinci primjene nove politike oporezivanja rezanog duhana, te učinci adaptiranog Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU.

Nadalje, procjena dijela prihoda s Jedinstvenog računa, koji Federacija BiH dobije u raspodjeli između entiteta, rađena je opreznim pristupom, na temelju prosjeka obračunatih koeficijenata u protekle dvije godine. Projekcije ne uključuju neizvršena poravnana između entiteta iz ranijih godina, u skladu sa Zakonom o uplatama na Jedinstveni račun i raspodjeli prihoda („Službeni glasnik BiH“, broj: 55/04, 34/07, 49/09 i 91/17).

Pojedinačne projekcije prihoda po osnovi neizravnih poreza za Županiju Posavsku iskazane su prema službenim primijenjenim koeficijentima raspodjele za 2019. godinu, utvrđenim Uputom o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od neizravnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2019. godinu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/18). Prihodima od neizravnih poreza pridodaju se i procjene dijela prihoda po osnovi namjenske putarine za izgradnju autocesta i izgradnju i održavanje ostalih cesta od 0,25 KM/l naftnog derivata, za županijske upravitelje cesta.

Pored prihoda od neizravnih poreza, sukladno Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, županije i jedinice lokalne samouprave prikupljaju niz drugih izravnih poreza, koji uključuju porez na dobit i porez na dohodak, zatim prihode po osnovi županijskih propisa i propisa jedinica lokalne samouprave o porezima na imovinu i niz neporeznih prihoda koji im omogućavaju da financiraju ustavom utvrđene funkcije. Projekcije prihoda po osnovi poreza na dobit zasnovane su na trendu naplate istih, s pretpostavkom da je, od početka primjene novog Zakona o porezu na dobit 2016. godine do danas, došlo do stabilizacije baze za projiciranje na razini izvršenja u 2018. godini. Osim tog, projekcije se temelje na pozitivnim makroekonomskim pretpostavkama, preuzetim od strane DEP-a u ožujku tekuće godine. Pretpostavke za procjenu prihoda po osnovi poreza na dohodak, također se temelje na povijesnom trendu ostvarenja i projiciranom tijeku makroekonomskih pokazatelja za srednjoročno razdoblje. Plan prihoda po osnovi poreza na dohodak za razinu općina rađen je prema minimalnom koeficijentu propisanom Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15).

Pored navedenog, županije i općine ostvaruju i prihode od pristojbi, novčanih kazni i naknada kao i prihode od grantova i donacija, čija projekcija se temelji na povijesnom kretanju istih.

Prikupljanje i raspodjela izravnih i drugih prihoda se vrši prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Županiji Posavskoj i financiranju jedinica lokalne samouprave («Narodne novine Županije Posavske» broj 2/97 i 8/05) i Zakonu o porezu na imovinu, naslijeđe i dar Županije Posavske («Narodne novine Županije Posavske» broj 9/08 i 4/09).

Prihodi od neizravnih poreza

Uputom o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u приходима od neizravnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2019. godinu utvrđeni su sljedeći udjeli u raspodjeli prihoda po osnovi neizravnih poreza za 2019. godinu:

Tablica 9. Koeficijenti za raspodjelu prihoda od neizravnih poreza za 2019.godinu

Županija Posavska	2,050%
Općina Domaljevac-Šamac	0,186%
Općina Odžak	0,773%
Općina Orašje	0,702%

Osim navedenog, Uputom je utvrđen i udjel Županije Posavske u 60% sredstava s posebnog računa proračuna Federacije za uplatu naknade za ceste iz cijene naftnih derivata koji za 2019. godinu iznosi 2,11%. Sukladno županijskim propisima 42% ovog iznosa se dijeli na sljedeći način: općina Orašje 52%, općina Odžak 38%, i općina Domaljevac-Šamac 10%.

Prema revidiranim projekcijama prihoda od neizravnih poreza Federalnog ministarstva financija, zasnovanih na projekcijama Odjeljenja za makroekonomsku analizu UIO, iz svibnja 2019. godine procjenjuje se da će prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju Županiji Posavskoj u 2019. godini iznositi 33.478.909 ili 2,2% više u odnosu na izvršenje ovih prihoda u 2018. godini. U razdoblju 2020.- 2022. godina očekuje se njihov daljnji rast i to: 34.786.962 KM u 2020. godini, 36.002.127 KM u 2021. i 38.001.275 KM u 2022. godini.

Tablica 10. Prihodi od neizravnih poreza iz raspodjele s Jedinstvenog računa za razdoblje 2018.-2022.godina

Neizravni porezi	Izvršenje 2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
1. Županija Posavska	32.749.410	33.478.909	34.786.962	36.002.127	38.001.275
1.1. Županijski proračun	28.992.477	29.544.494	30.698.826	31.771.186	33.535.396
1.2. Općinski proračuni	3.756.933	3.934.414	4.088.135	4.230.941	4.465.879
1.2.1. Domaljevac-Šamac	422.711	440.579	457.792	473.784	500.092
1.2.2. Odžak	1.722.493	1.831.007	1.902.546	1.969.005	2.078.341
1.2.3. Orašje	1.611.729	1.662.829	1.727.797	1.788.152	1.887.446

Nadalje, procjenjuje se da će prihodi od neizravnih poreza za upravitelje cesta na razini Županije Posavske u 2019. godini iznositi 1.940.627 KM ili 8,6% više u odnosu

na izvršenje ovih prihoda za 2018. godinu. U razdoblju 2020.-2022. godina prihodi od neizravnih poreza za direkcije cesta kretati će se u iznosima od 2.004.845 KM, 2.066.420 KM i 2.161.461 KM respektivno.

Tablica 11. Prihodi za upravitelje cesta za razdoblje 2018.-2022.godina

ŽUPANIJA	Izvršenje 2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
1.1. Prihodi od neizravnih poreza iz raspodjele s Jedinstvenog računa	1.325.527	1.388.982	1.443.251	1.493.666	1.576.607
o/t županijski proračun	768.806	805.610	837.086	866.326	614.432
o/t općinski proračuni	556.721	583.372	606.165	627.340	662.175
1.2. Prihodi od namjenske putarine za financiranje autocesta i cesta – županijski proračun	460.772	551.645	561.594	572.754	584.854
UKUPNO:	1.786.299	1.940.627	2.004.845	2.066.420	2.161.461

Tablica 11a. Prihodi za upravitelje cesta za razdoblje 2018.-2022.godina – općine pojedinačno

OPĆINA	2019.	2020.	2021.	2022.
Općine (42%)	583.372	606.165	627.340	662.175
o/t Orašje (52%)	303.354	315.206	326.217	344.331
o/t Odžak (38%)	221.682	230.343	238.389	251.627
o/t Domaljevac-Šamac (10%)	58.337	60.617	62.734	66.218

Porez na dobit

Porez na dobit poduzeća izuzev banaka i drugih financijskih organizacija predstavlja u cijelosti prihod Županije. Učinci naplate prihoda od poreza na dobit, od uvođenja novog Zakona o porezu na dobit uz prilagođavanje makroekonomskih pretpostavki i povijesnih trendova ostvarenja prihoda po ovoj osnovi, do 2018. godine pokazivalo je stalni rast za županijske proračune, a koji se različito odražavaju za svaku županiju pojedinačno.

Naime, promatrajući naplatu u proračunu Županije Posavske, ovi prihodi su od prve godine primjene Zakona (2008. godine) više nego 2,5 put porasli u 2009. godini, te u godinama koje su slijedile nastavili rasti. U 2018. godini u odnosu na ostvarenje iz 2017. godine došlo je do pada ovih prihoda za 13,0%, a izvršenje je iznosilo 3.418.645 KM. Predviđa se da će prihodi od poreza na dobit (prvenstveno poduzeća) u 2019. godini još pasti u odnosu na 2018. godinu (za 3,8%) i iznositi 3.288.859 KM.

U razdoblju 2020.-2022. godina očekuje se da će prihodi Županije Posavske od poreza na dobit poduzeća ponovno porasti i nastaviti postupno rasti po umjerenijoj stopi, pa projicirani iznos za 2020. godinu iznosi 3.410.547 KM, a u razdoblju 2021.-2022. iznositi će 3.540.148 KM i 3.681.753 KM respektivno.

Tablica 12. Prihodi od poreza na dobit poduzeća za razdoblje 2018.-2022.godina

Vrsta prihoda	Izvršenje 2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Porez na dobit poduzeća	3.418.645	3.288.859	3.410.547	3.540.148	3.681.753

Na razini Županije Posavske prihodi od poreza na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza) ostvaruju se u godišnjim iznosima od 2.500 KM do 3.500 KM, dok se procjenjuje da će se prihodi od poreza na dobit pojedinaca općina Županije Posavske u razdoblju 2020.-2022. godina kretati u ukupnim iznosima od 1.500 KM do 2.400 KM.

Porez na dohodak

Projekcije prihoda od poreza na dohodak zasnivaju se na odredbama Zakona o porezu na dohodak koji je u primjeni od 1. siječnja 2009. godine. Porez na dohodak predstavlja sintetički oblik prihoda iz poreza na plaću i poreza na dodatna primanja, građanskih poreza (poreza na dobit od gospodarske i profesionalne djelatnosti, poreza na prihod od poljoprivrede, poreza na prihod od autorskih prava, izuma i tehnoloških napredaka, poreza na ukupan prihod fizičkih osoba, te poreza na dohodak od imovine i imovinskih prava) i poreza na prihod od igara na sreću.

Ministarstvo financija Županije Posavske se u planiranju ovih prihoda za sljedeće tri godine isključivo oslanjalo na Projekcije ovih prihoda dobivene od strane FMF.

Budući je uvođenjem poreza na dohodak nestao niz poreza građana koje su do sada regulirale županije i prihodi koje su županije oporezivale će postati dio osnovice poreza na dohodak, bilo je potrebno izračunati novu minimalnu stopu za raspodjelu prihoda (između županije i općina) od poreza na dohodak, s pretpostavkom neutralnosti prihoda – tj. da prihodi od poreza na dohodak budu na istoj razini prihoda od poreza koji će biti zamijenjeni porezom na dohodak. Izračun novog prosjeka iznosi, na temelju podataka iz 2006. godine, 34,46%. Ovaj prosjek je korišten u svrhu projekcija prihoda za utvrđivanje raspodjele prihoda od poreza na dohodak između županija i općina.

U prvoj godini primjene Zakona (2009. godina), sa stopom poreza od 10% uz osnovni osobni odbitak od 300 KM mjesečno, evidentiran je pad naplate tih prihoda u odnosu na čitav niz poreza koje je zamijenio porez na dohodak. Međutim, već u 2010. godini se naplata ovih prihoda na državnoj razini stabilizirala te je, uključujući i zaostale obveze poreza na dohodak bila veća za 6% u odnosu na 2009. godinu.

U odnosu na izvršenje prihoda od poreza na dohodak Županije Posavske za 2018. godinu koje je iznosilo 4.438.849 KM, u 2019. godini se očekuje daljnji rast ovih prihoda od oko 3,7% (4.604.370 KM), dok se u razdoblju 2020.-2022. godina očekuje daljnji rast ovih prihoda u odnosu na prethodne godine za 3,7% (4.773.523 KM), 4,4% (4.984.503 KM) i 4,8% (5.225.852 KM) respektivno.

Tablica 13. Prihodi od poreza na dohodak za razdoblje 2018.-2022.godina

ŽUPANIJA	Izvršenje 2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Županija Posavska	4.438.849	4.604.370	4.773.523	4.984.503	5.225.852
o/t Županija	2.908.896	3.017.704	3.128.567	3.266.843	3.425.023
o/t općine	1.529.954	1.586.666	1.644.956	1.717.660	1.800.829

Analizom ostvarenih i raspoređenih prihoda od poreza na dohodak općina Županije Posavske na godišnjoj razini u razdoblju 2016.-2018. godine uočeno je da su se isti kretali u slijedećim rasponima:

- Općina Orašje: 54,91%-60,48% - prosjek posljednje tri godine 58,58%
- Općina Odžak: 32,81%-38,86% - prosjek posljednje tri godine 34,95%
- Općina Domaljevac-Šamac: 6,23%-6,71% - prosjek posljednje tri godine 6,48%.

Neporezni prihodi

Neporezni prihodi županije uključuju prihode od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihode od pozitivnih tečajnih razlika, naknade, pristojbe i prihode od pružanja javnih usluga u koje se ubrajaju: administrativne, sudske i komunalne pristojbe i ostale proračunske naknade, naknade i pristojbe po Federalnim zakonima i drugim propisima i prihodi od pružanja javnih usluga i neplanirane uplate te novčane kazne.

Očekuje se da će županijski proračun i proračuni općina Županija Posavska u 2020. godini prikupiti 8.254.661 KM neporeznih prihoda, što je 2,1% više nego što se očekuje u 2019. godini. Nadalje se očekuje da bi neporezni prihodi u 2021. i 2022. godini trebali i dalje rasti, odnosno predviđa se da će iznositi 8.436.709 KM u 2021. godini i 8.635.687 KM u 2022. godini.

Tekuće i kapitalne potpore i kapitalni primici

Uzevši u obzir pojačane aktivnosti korisnika Proračuna Županije Posavske i općina Županije Posavske, kao i njihov angažman u apliciranju za novčana sredstva po projektima u zemlji i inozemstvu, realizacija tekućih i kapitalnih potpora bi i dalje trebala ostati barem na razini ostvarenja iz prethodnih godina.

Nadalje, kako su u tijeku konzultacije federalne, županijskih i općinskih/gradskih razina oko nove izmjene Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, a čiji ishod bi mogao ponovno porazno djelovati na Proračun Županije Posavske, u razdoblju 2020.-2022. godina će se pri planiranju Proračuna za sljedeću fiskalnu godinu i dalje planirati tekuće potpore iz Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine.

Međutim, u planiranju ukupnog okvira prihoda Županije Posavske za razdoblje 2020.-2022. godina neće se uzimati u obzir plan tekućih i kapitalnih potpora i primitaka, obzirom na veliki stupanj neizvjesnosti u realizaciji ove vrste prihoda.

Ukupni prihodi proračunâ Županije Posavske

Procjenjuje se da će ukupan okvir prihoda županijskog i općinskih proračuna u 2019. godini iznositi ukupno 51.902.811 KM (bez transfera i grantova), što je 2,1% više u odnosu na izvršenih 50.853.373 KM u 2018. godini (također bez transfera i grantova).

Očekuje se, također, da će ukupni prihodi dalje porasti na 53.744.610 KM u 2020. godini (3,5% više u odnosu na 2019. godinu), u 2021. godini povećati se na 55.552.880 KM (3,4% više u odnosu na 2020. godinu), te u 2022. godini iznositi 58.238.745 KM (4,8% više u odnosu na 2021. godinu). Navedene projekcije su uvjetovane postojećim stanjem u raspodjeli javnih prihoda. Ukoliko u promatranom razdoblju dođe do izmjene Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH planirani scenarij će biti upitan. Osim tog projekcije svih navedenih kategorija prihoda usko su vezane za očekivana kretanja makroekonomskih pokazatelja, pa realizacija istih može imati drugačiji ishod ukoliko dođe do značajnijeg usporavanja ekonomskog rasta od procijenjenog. Također, do odstupanje od projiciranih prihoda od neizravnih poreza može doći uslijed izostanka stabilnih koeficijenata, promjene razine zaduženosti, izmjene poreznih politika i slično.

Tablica 14. Projekcije ukupnog okvira prihoda – Županija Posavska i općine Proračuna za razdoblje 2019.-2022.g. (Izvor: Projekcije javnih prihoda za 2019. godinu i razdoblje 2020-2022.godina, FMF, svibanj 2019.)

Vrsta prihoda	Izvršenje	Plan	Projekcija		
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
I Porezni prihodi	42.908.176	43.818.436	45.489.950	47.116.172	49.603.059
1. Prihodi od neizravnih poreza	34.547.699	35.419.536	36.791.807	38.068.547	40.162.737
1.1. Prihodi od neizravnih poreza iz raspodjele s Jedinstv.računa*	34.086.972	34.867.891	36.230.213	37.495.793	39.577.883
1.1.1. Županija	28.004.467	29.544.494	30.698.826	31.771.186	33.535.396
1.1.2. Općine	3.756.933	3.934.414	4.088.135	4.230.941	4.465.879
1.1.3. Upravitelji cesta	1.325.527	1.388.982	1.443.251	1.493.666	1.576.607
1.2. Prihodi od namjenske putarine za financiranje autocesta i cesta	460.772	551.645	561.594	572.754	584.854
2. Prihodi od izravnih poreza	8.360.477	8.398.900	8.698.142	9.047.625	9.440.322
2.1. Porez na dobit	3.418.645	3.288.859	3.410.547	3.540.148	3.681.753
2.2. Porez na dohodak**	4.438.849	4.604.370	4.773.523	4.984.503	5.225.852
2.2.1. Županija	2.908.896	3.017.704	3.128.567	3.266.843	3.425.023
2.2.2. Općine	1.529.954	1.586.666	1.644.956	1.717.660	1.800.829
2.3. Porezi građana	499.206	505.671	514.072	522.975	532.717
2.4. Ostali porezi	3.777	0	0	0	0
II Neporezni prihodi	7.945.197	8.084.374	8.254.661	8.436.709	8.635.687
1. Naknade i pristojbe	2.669.274	2.723.146	2.787.803	2.856.330	2.930.953
2. Posebne naknade	1.494.550	1.539.291	1.590.859	1.647.102	1.708.605
3. Novčane kazne	483.407	487.274	492.634	498.299	504.528
4. Ostali neporezni prihodi	3.297.966	3.334.663	3.383.364	3.434.978	3.491.600
UKUPNO (I + II):	50.853.373	51.902.811	53.744.610	55.552.880	58.238.745

* Izvršenje prihoda od neizravnih poreza u ukupnom okviru prihoda uključuje i zaostale obveze po osnovi poreza na promet

** Izvršenje prihoda od poreza na dohodak u ukupnom okviru prihoda uključuje i zaostale obveze po osnovi poreza na plaću i radnu snagu

*** Transferi i grantovi drugih razina vlasti su prikazani samo evidentno i ne ulaze u ukupnu sumu

5. STRATEGIJA UPRAVLJANJA JAVNIM DUGOM

U Proračunu Županije Posavske za 2020. godinu potrebno je planirati sredstva za otplatu vanjskog pozajmljivanja u apsolutnom iznosu od 527.820 KM, te izdatke za kamate na vanjsko pozajmljivanje u apsolutnom iznosu od 53.040 KM.

Ova sredstva se odnose na otplatu:

- 1) kredita UniCredit Bank Austria AG - Podugovor o kreditu za Projekt nabavke, obuke i održavanja medicinske i nemedicinske opreme i usluga u Kantonalnoj bolnici Orašje, te
- 2) kredita Export-Import Banka Koreja/EDCF - Podugovor o zajmu za Projekt Modernizacija bolnica u Bosni i Hercegovini - Faza II.

U 2018. godini završiti će se otplata kredita Fonda za međunarodni razvoj/OPEC - Kredit za financiranje rekonstrukcije školskih objekata i nabavke odgovarajućeg školskog namještaja, pa će u razdoblju 2020.-2022. godina izdaci po ovim osnovama biti manji nego u 2019. godini.

Kretanje izdataka po osnovi otplate duga (glavnice i kamata) u razdoblju 2018.-2022. godina prikazano je u Tablici 15.

Tablica 15. Izdaci za otplate dugova i izdaci za kamate u razdoblju 2018.-2022.godina

Opis	Izvršenje	Plan	Projekcije		
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Kredit OPEC fonda	74.590	77.560	0	0	0
Kredit Export-Import banke Koreja	108.119	117.000	119.170	117.660	116.200
Kredit Austrijske centralne banke	463.542	463.190	461.690	456.820	451.910
UKUPNO:	646.251	657.750	580.860	574.480	568.110

Napomena: Zbog mogućih tečajnih razlika iznosi planirani za otplate dugova (glavnica i kamate) su u planu zaokruženi na više.